

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

23 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana, Cobzac Elena și Boico Victor,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, prin care se solicită casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui

*Gogoi Iuri Xxxx, născut la xxxx, originar din
xxx și domiciliat în xxxx*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 04.11.2020 – 10.03.2021;

Instanța de apel: 14.09.2021 – 27.10.2021;

Instanța de recurs: 14.02.2022 – 23.05.2022.

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chisinau, sediul Buiucani din 10 martie 2021, Gogoi Iuri a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal și în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa sau de a exercita funcții legate de circuitul substanțelor narcotice, psihotrope sau a analogilor lor pe un termen de 5 ani.

Conform art. 90 Cod penal, s-a suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoare în privința inculpatului Gogoi Iuri pe o perioadă de probațiune de 5 ani.

S-a încasat de la Gogoi Iuri în beneficiul statului suma de 2 800 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Gogoi Iuri, acționând în scop de profit, conștientizând caracterul prejudiciabil al faptelor sale, dorind în mod conștient survenirea lor, neavând autorizația corespunzătoare, a organizat procurarea,

păstrarea, expedierea, transportarea, distribuirea și punerea în circulație pe teritoriul Republicii Moldova a drogurilor și analogilor acestora în proporții mari cu scop de înstrăinare.

Astfel, Gogoi Iuri o perioadă nestabilă de timp, din surse nestabilite de către organul de urmărire penală a procurat droguri de tip marihuana, pe care le transporta la domiciliul situat în mun. xxxx, str. xxxx, unde le repartiza și împacheta în doze mai mici, după care le înstrăina. În vederea atingerii scopurilor lui criminale, Gogoi Iuri, la 07 august 2020 aproximativ orele 16:20 min., s-a deplasat în apropierea Policlinicii nr. xx, amplasată pe bd. xxx, mun. xxx, unde intenționa să ascundă droguri la tulpina unui copac, fapt sesizat de către angajații IGC, care l-au escortat în incinta IP Botanica, mun. Chișinău. Unde de către ultimul au fost predate benevol 9 pachetele din polietilenă de culoare albastră, în care se conținea o masa vegetală, solidă cu miros specific.

În aceeași zi, la 07 august 2020, fiind efectuată percheziția la domiciliul lui Gogoi Iuri și anume în apartamentul nr. xx, situat pe str. xxxx, mun. xxx, au fost depistate și ridicate 19 pachetele învelite în polietilenă de culoare neagră în care se conținea o masă vegetală de culoare verzuie, cu un miros specific, un pachetel din hârtie în care se conținea la fel o masă vegetală de culoare verzuie, cu un miros specific, un aparat artizanal din folie de staniol și un tub din folie de staniol.

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. xxxx din 24.08.2020, s-a stabilit că masa vegetală cu aspect de inflorescență, de culoare verde, cu miros specific, prezentată în 9 pachete de tip zip-lock, predată benevol de către Gogoi Iuri, reprezintă marihuana, care 2 se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, cu cantitatea totală de 9,261 g (masă uscată).

Masa vegetală cu aspect de inflorescență, de culoare verde, cu miros specific, prezentată în 19 pachete de tip zip-lock, precum și masa vegetală, uscată, mărunțită, de culoare verde cu miros specific, prezentată într-un pachet din hârtie, ridicate în cadrul percheziției la domiciliul lui Gogoi Iuri, situat în mun. Chișinău, str. Hristo-Botev 19/6, ap. 44, reprezintă marihuana care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, cu cantitatea totală de 17,702 g (masă uscată). Depunerile de substanță, de pe suprafața aparatului artizanal din folie de staniol și a unui tub din folie de staniol, ridicate în aceleași circumstanțe, reprezintă rășină de cannabis, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, cu cantitatea totală de 0,07 g.

Cantitatea substanțelor stupefiante procurate, transportate și înstrăinate de către Gogoi Iuri, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, privind aprobarea Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, reprezintă proporții mari.

2.1. Subsecvent, inculpatul Gogoi Iuri, a înaintat cerere privind examinarea cauzei penale de învinuire a sa, în baza prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, solicitând ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe motiv că înțelege în ce este învinuit și recunoaște integral vina în cele încrimate, cererea nominalizată fiind susținută integral de către avocatul său.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Drozdov Ana, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței contestate și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, să-i fie aplicată pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni, cu privarea de dreptul de a ocupa sau exercita funcții legate de circuitul substanțelor narcotice, psihotrope sau a analogilor lor pe un termen de 5 ani.

3.1. În motivarea cererii de apel a indicat că pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Limitele termenelor de pedeapsă, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

După efectuarea acestei proceduri de individualizare și stabilirea duratei și cuantumului pedepsei, în cazul stabilirii închisorii, continuă operațiunea de individualizare a acesteia, dar în aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa numită inculpatului, acesta trebuie să o execute real ori sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi trasă concluzia că scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului pe un termen de probă.

Aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

Nu s-a ținut cont de faptul că, tipul substanței narcotice realizate de inculpat - marihuana, care este una din cele mai distructive substanțe narcotice care provoacă dependență totală de la primul consum și cantitatea heroinei depistate la inculpat - 19 pachetele.

Pedeapsa aplicată inculpatului sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni ani, va restabili echitatea socială și va preveni comiterea de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât și din partea altor persoane.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2021, a fost respins, ca nefondat, apelul procurorului, cu menținerea sentinței.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit anume infracțiunea imputată, aplicând o pedeapsă echitabilă și proporțională faptelor comise.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

La numirea tipului și măsurii de pedeapsă inculpatului Gogoi Iuri, instanța de fond a reiterat prevederile art. 6, 7, 61, 75-78 Cod penal și le-a aplicat corespunzător, motiv din care apelul acuzatorului de stat a fost respins ca nefondat.

Totodată, instanța de fond a respectat prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul recunoscând săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicitând ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire, s-a căit sincer de cele comise, astfel, instanța de fond justificat a considerat necesar aplicarea în privința lui Gogoi Iuri a unei pedepsei penale sub formă de închisoare cu aplicarea art. 90 Cod penal.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Tăut Dorina, care indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care să fie excluse prevederile art. 90 Cod penal, din următoarele considerente:

Cuantumul pedepsei numite inculpatului Gogoi Iuri dar și modalitatea de executare a pedepsei închisorii aleasă de către instanța de fond în privința respectivului nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta săvârșită dar și impactul social al ei.

Raționamentul de aplicare a beneficiilor prevederilor art. 90 Cod penal are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi conduita bună a infractorului, stăruința depusă

pentru a înlătura rezultatul infracțiunii și nu în ultimul rând comportarea sinceră în cursul procesului, ceea ce în cauza deferită judecății nu se constată.

Ținând cont de sensul prevederilor legii materiale, în cauza lui Gogoi Iuri nu s-au constatat circumstanțe ce ar justifica suspendarea condiționată a pedepsei cu închisoarea, or, personalitatea inculpatului nu prezintă garanțiile unei bune conduite, care ar fi permis instanțelor de fond și apel de a da dovadă de clemență în privința respectivului.

Pedeapsa stabilită inculpatului Gogoi Iuri, cu suspendare condiționată a executării pedepsei, pentru infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, care este o infracțiune din categoria celor grave, este prea blândă și contrar prevederilor art. 61 Cod penal, nu-și va atinge scopul de corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea lui, cât și din partea altor persoane.

La individualizarea pedepsei instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că, tipul substanței narcotice realizate de inculpat - marihuana, care este una din cele mai distructive substanțe narcotice care provoacă dependență totală de la primul consum și cantitatea heroinei depistate la inculpat - 19 pachetele.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Maier Lucia în numele inculpatului a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de către procuror, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece soluția instanței de apel privind menținerea sentinței este corectă și întemeiată.

7. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conducându-se de dispozițiile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Reieșind din conținutul cererii de recurs, Colegiul penal lărgit atestă că procurorul a indicat drept temeiuri pentru declararea recursului art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiurile de casare nominalizate, Colegiul penal lărgit constată că criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecătii.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Coraportând decizia instanței de apel, la rigorile prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală enumerate supra, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a comis următoarele erori de drept.

Așadar, din conținutul recursului declarat, rezultă că recurentul critică hotărârile judecătorești privitor la aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, din considerentul că concluziile instanțelor de fond în această parte sunt greșite, deoarece în speță sunt prezente circumstanțe care denotă iraționalitatea dispunerii suspendării executării pedepsei cu închisoare.

Analizând decizia instanței de apel sub aspectul menționat, în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel neîntemeiat a menținut sentința primei instanțe, prin care s-a ajuns la soluția de a-i stabili inculpatului Gogoi Iuri o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

Or, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege, de care sunt obligate să se conducă instanțele de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Instanțelor de judecată, legea penală

le acordă o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării pedepsei penale, luând în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținând cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Potrivit actelor dosarului, cauza penală a fost judecată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

La capitolul stabilirii tipului pedepsei inculpatului, instanțele de fond au menționat că au ținut cont de personalitatea inculpatului, gravitatea faptei comise, stabilindu-i, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu suspendarea executării acesteia pe o perioadă de probațiune de 5 ani.

Analizând decizia atacată, Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel, menținând sentința primei instanțe în sensul aplicării art. 90 Cod penal, nu a motivat complet și obiectiv soluția de individualizare a executării pedepsei, or, aceasta urma să efectueze o analiză completă și minuțioasă a personalității inculpatului.

Mai mult ca atât, se constată că, hotărârea instanței de apel, nu conține răspunsuri argumentate prin prisma criticilor invocate în apel de către procuror, respectiv instanța de apel prin efectul devolutiv al căii de atac urma să dea o apreciere mai amplă aspectelor de fapt și de drept, prin prisma motivelor principale invocate în apel, ceea ce însă nu a fost efectuat în prezenta speță de către instanța de apel, iar o simplă reproducere a normei penale stipulate la alin. (1) art. 90 Cod penal și mențiunea despre justetea incidenței acestei norme, la caz, cu respingerea argumentelor invocate, fără o motivare din care considerente nu sunt întemeiate criticile expuse, denotă neargumentarea deciziei.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs reiterează că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil, iar potrivit considerentelor CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (*Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznețov și alții c. Rusiei (2007) § 85*).

Din considerentele expuse mai sus, Colegiul penal consideră că, instanța de apel nu și-a motivat soluția adoptată în conformitate cu dispozițiile legale și nu a dat răspuns alegațiilor de bază invocate de către acuzator, care în opinia acestuia au importanță în cauză, prin ce a admis eroarea de drept prevăzută de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit statuează că, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile comise de către această instanță, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, neavând atribuții de a judeca cauza pe fond și substitui instanța ce a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, și ținând cont de motivele invocate în apel și dispozițiile expuse la pct. 7 al prezentei decizii, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în strictă conformitate cu prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui *Gogoi Iuri XXXX* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia integrală pronunțată la **14 iunie 2022**.

Președinte:

Toma Nadejda

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana

Cobzac Elena

Boico Victor